

ผลกระทบของกลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
Effects of Organizational Management Strategy and Governmental Supply
Procurement and Management Efficiency on Performance Efficiency of
Supplier Executive in Higher Education Institutions of Thailand

ปาวริศา แสงคำ*

Pawarisa Saengkham*

Received : March 16, 2020 Revised : June 17, 2022 Accepted : June 23, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบผลกระทบของกลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยให้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย จำนวน 125 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การจัดการองค์กร ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ ด้านระบบการปฏิบัติงาน และด้านค่านิยมร่วม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม และ 2) ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ดังนั้นกลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีบทบาทและความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง ซึ่งจะช่วยสร้างคุณภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานทางด้านพัสดุในเชิงบวก เพราะการบริหารพัสดุเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติในองค์กรถือเป็นหัวใจสำคัญของการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงาน และองค์กรใดที่มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทางด้านพัสดุให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถทางด้านพัสดุอย่างต่อเนื่อง ย่อมจะส่งผลที่ดีต่อตัวองค์กรและตัวของผู้ปฏิบัติงานทางด้านพัสดุ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ : กลยุทธ์การจัดการองค์กร ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

* นักวิชาการพัสดุ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* Supply Analyst, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

* Corresponding author E-mail: pawarisa.s@acc.msu.ac.th

Abstract

This research aimed to examine the effects of organizational management strategy and governmental supply procurement and management efficiency on performance efficiency of supplier executive in higher education institutions of Thailand. The Data were obtained from 125 supplier executives in higher education institutions of Thailand by using a questionnaire. For the analyzing methods, multiple correlation analysis and multiple regression analysis were used as the statistical approach to investigate the proposed relationships.

The result showed that 1) Organizational management strategy in aspect of strategy, system, and shared value have significantly positive relationships and effect on performance efficiency, and 2) Governmental supply procurement and management efficiency in aspect of efficiency and effectiveness, and information technology have significantly positive relationships and effect on performance efficiency. In conclusion, this study revealed that the Organizational Management Strategy, Procurement Efficiency and Governmental Supply Management are crucial to every public organization's operation. These relationships enhance the positive working quality of related personnel as supply procurement is the key to success in any organization. Furthermore, organizations that continuously support the procurement personnel for knowledge and ability in relating to the procurement tasks would gain lots of benefits for the organizations as a whole and especially for procurement personnel so that they could perform the task more effectively under regulations.

Keywords : Organizational Management Strategy, Governmental Supply Procurement and Management, Efficiency Performance Efficiency

1. บทนำ

ตามที่กระทรวงการคลัง ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับให้ทุกหน่วยงานของภาครัฐใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีเกณฑ์มาตรฐานกลางเป็นที่ยอมรับและมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม การจัดซื้อจัดจ้างของรัฐต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานและเกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นสำคัญ และต้องมีการวางแผนดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลภาครัฐ ดังนั้นกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง จึงได้กำหนดระบบและแนวคิดในการบริหารจัดการพัสดุของหน่วยงานภาครัฐ คือ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์แบบครบวงจร (Thai Government Procurement : e-GP) โดยแต่ละขั้นตอนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุต้องดำเนินการในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง เริ่มตั้งแต่การจัดหาพัสดุไปจนถึงการบริหารพัสดุและการจำหน่ายพัสดุ ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรซึ่งถือเป็นบุคคลที่จะเป็นผู้ขับเคลื่อนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ จำเป็นต้องทำความเข้าใจในบริบทที่เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามรูปแบบที่

กรมบัญชีกลางกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด หากผู้บริหารองคกร ขาดความรูความสามารถและความเขาใจเกี่ยวกับหลักการ และเจตนารมณของพระราชบัญญัติการจาดซื้อจาดจางและการบริหารพัสดุดาครรัฐ พ.ศ. 2560 หรือระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าดวยการจาดซื้อจาดจางและการบริหารพัสดุดาครรัฐ พ.ศ. 2560 อาจสงผลกระทบตอการดาเนินการจาดซื้อจาดจางและการบริหาร พสดุของหน่วยงาน รวมถึงอาจสงผลกระทบตอผูที่เกี่ยวข้องตองรับผิดทางละเมิดอีกดวย (กระทรวงการคลัง, 2560ก : 5)

จากบริบทที่เปลี่ยนแปลงดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้การบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปัจจุบันได้รับอิทธิพลอย่างมีอาจเหลือได้ จึงสงผลทำให้หน่วยงานภาครัฐตองปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน อาทิเช่น ด้านระบบการบริหารงานขององคกร ด้านระบบการบริหารงบประมาณและการเงิน ระบบการบริหารจาดการพัสดุ ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรภายในองคกร ให้มีความทันสมัยและสอดคล้อง กับอิทธิพลการเปลี่ยนแปลง เพื่อองคกรจะอยูรอดและเติบโตได้อย่างยั่งยืน สิ่งสำคัญที่ตองตระหนัก คือ การปรับตัวและการพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพที่จะใช้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันให้ได้นั้น จะตองมีการวางกรอบการบริหารจาดการองคกรสมัยใหม่และมีกลยุทธ์การจาดการองคกร (Organizational Management Strategy : 7s McKinsey's) ได้แก่ ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ ด้านโครงสร้างองคกร ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านทักษะ ความสามารถ และด้านค่านิยมร่วม ซึ่งถือเป็นความสามารถในการบริหาร จาดการองคกร การบริหารจาดการโครงสร้างองคกร รวมไปถึงการบริหารจาดการ ระบบงานที่ดี เพื่อเป็นเครื่องมือใช้ทำงาน ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่จะช่วยให้สามารถประหยัดได้ทั้งต้นทุนและเวลาที่ใช้และกำลัง ความพยายามทุ่มเทไป (วิรัช สงวนวงศวาน, 2560 : 10) ซึ่งกลยุทธ์องคกรจะเป็นตัวสงผลกระทบตอประสิทธิภาพการจาดซื้อ จาดจางและการบริหารพัสดุดาครรัฐ ให้สามารถจาดโครงสร้างองคกร จาดระบบและรูปแบบการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จาดแผนการพัฒนา บุคลากร อันจะสงผลให้องคกรเกิดประสิทธิภาพในการจาดซื้อจาดจางและประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุได้อย่างสูงสุด

ประสิทธิภาพการจาดซื้อจาดจางและการบริหารพัสดุดาครรัฐ (Government Supply Procurement and Management) มีความสำคัญตอการดาเนินงานของหน่วยงานทุกแห่ง ถือเป็นความสามารถของหน่วยงานภาครัฐที่ใช้ในการดาเนินงาน ด้านการบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น เป็นตัวที่ช่วยผลักดันให้มีการใช้ทรัพยากรของภาครัฐทั้งในรูปตัวเงินและ วัสดุ ใช้ทรัพยากรและอุปกรณ์ให้คุ้มค่า โดยค่านึงถึงพัสดุที่มีราคาต่ำที่สุด ได้ผลิตภัณฑ์และบริการที่ครบถ้วน ค่านึงถึง คุณภาพและประโยชน์ในระยะยาว ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานภาครัฐหน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องปรับตัว และพัฒนากลยุทธ์ แนวทาง วิธีการ และขบวนการในการบริหารงาน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ความเป็น โลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดาเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเกิดการพัฒนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป (กระทรวงการคลัง, 2560ข : 17) โดยประสิทธิภาพการจาดซื้อ จาดจางและการบริหารพัสดุดาครรัฐ มีองค์ประกอบอยู่ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใส ด้านการมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ด้านการตรวจสอบได้ ด้านความถูกต้อง และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวถือเป็น หัวใจสำคัญในการบริหารจาดการเงินงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าตอภารกิจของรัฐ และเป็น การป้องกันปัญหาการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Performance Efficiency) คือ ผลจากการปฏิบัติงานที่ครบถ้วนถูกต้องตาม กระบวนการที่วางไว้ โดยการนำบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมาย ขององคกร เพื่อส่งเสริมให้องคกรมีความเจริญเติบโตและยั่งยืน และทันระยะเวลาที่กำหนด ผลงานที่ได้มีคุณภาพและ ความถูกต้อง มีวิธีการทำงานหรือนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มผลงานและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยที่ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่าสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่ายได้ และตัวชี้วัดประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานสามารถที่จะพิจารณาได้จาก 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจาดหาและ

ใช้ปัจจัยทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความพอใจของทุกฝ่าย (สมใจ ลักษณะ, 2552 : 235) ดังนั้น หากองค์กรใดสามารถสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและความคิดสร้างสรรค์ที่มีออกมาได้ จะทำให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย (Higher Education Institutions of Thailand) เป็นองค์กรของรัฐที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตและผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้กับสังคม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับบ้านเมือง และเป็นสถาบันที่สังคมทั่วไปให้การยอมรับ และยังรักษาความเชื่อมั่นศรัทธาของสังคมตลอดมา ถือเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จที่มีสมรรถนะสูง และมีความเป็นเลิศในการบริหารองค์กร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2562 : เว็บไซต์) ดังนั้น หากองค์กรใดที่ต้องการมุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศในการบริหารหรือเป็นองค์กรระดับโลก ควรยึดถือเป็นแบบอย่างและใช้แนวทางการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาเป็นต้นแบบในการเตรียมความพร้อมขององค์กร เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จสามารถยืนอยู่ได้ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์อย่างมั่นคงและยั่งยืน

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของกลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า กลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย หรือไม่ อย่างไร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง กลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารด้านพัสดุที่จะนำความรู้ด้านการบริหารงานพัสดุภาครัฐไปยึดถือปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางปฏิบัติให้การดำเนินงานด้านพัสดุขององค์กรสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืนต่อไป

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย ผลกระทบของกลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยครั้งนี้ จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

2.1.2 ด้านโครงสร้างองค์กร (Structure) หมายถึง ลักษณะโครงสร้างองค์กรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุม การรวมอำนาจหน้าที่ และการกระจายหน้าที่ของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีความคล่องตัวในการรองรับลูกค้าและเผชิญกับการแข่งขัน เช่น แบ่งตามผลิตภัณฑ์ ตามลูกค้า หรือตามภูมิภาคอย่างเหมาะสม

2.1.3 ด้านระบบการปฏิบัติงาน (System) หมายถึง การจัดระบบการทำงานต่าง ๆ กระบวนการและลำดับขั้นในการทำงานที่ต้องเป็นระบบที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันในทุก ๆ ด้าน โดยระบบต้องมีความทันสมัยสามารถตอบสนองความต้องการใหม่ ๆ ในระดับเท่าเทียมกับมาตรฐานสากล ได้แก่ ระบบการวางแผน ระบบงบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ ระบบการปฏิบัติงาน ระบบสารสนเทศ ระบบการควบคุม ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบในการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน ระบบการฝึกอบรม ระบบการจ่ายค่าตอบแทน และอื่น ๆ

2.1.4 ด้านรูปแบบการบริหาร (Styles) หมายถึง รูปแบบการบริหารหรือสไตล์ในการบริหารจัดการของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งจะมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูงจะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของพนักงานภายในองค์กร ผู้นำจะต้องเป็นต้นแบบให้กับพนักงาน รวมถึงผู้นำจะต้องมีการพัฒนาทักษะตนเองให้ก้าวหน้าทันสมัยทันการเปลี่ยนแปลง

2.1.5 ด้านบุคลากร (Staff) หมายถึง การบริหารจัดการบุคคลให้เกิดความพร้อมในด้านคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ที่จะให้เป็นปัจจัยยุทธศาสตร์ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้ดี เช่น การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ การจัดคนเข้าทำงานให้เหมาะสมกับกระบวนการและลำดับขั้นการปฏิบัติงาน รวมถึงการวางระบบงาน การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง การจ่ายค่าตอบแทน การลงโทษ

2.1.6 ด้านทักษะ ความสามารถ (Skills) หมายถึง ทักษะการปฏิบัติงานของคนในองค์กร ความโดดเด่น ความเชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพ เป็นทักษะที่จะทำให้คนสามารถปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่และลักษณะงานที่รับผิดชอบ และทักษะความถนัด หรือความสามารถพิเศษ เป็นความสามารถที่ทำให้พนักงานโดดเด่น ส่งผลให้มีผลงานที่ดีและแตกต่าง องค์กรมุ่งเน้นทั้งสองความสามารถควบคู่กัน ยังรวมไปถึงความรู้ที่ทันสมัยสามารถปรับตัวตามทัน และนำเอาความรู้ใหม่ ๆ มาใช้รองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

2.1.7 ด้านค่านิยมร่วม (Shared Value) หมายถึง ค่านิยมร่วมในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร ซึ่งถือเป็นหัวใจขององค์กร เพราะเป็นสิ่ง que สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในองค์กร ค่านิยมร่วมต้องสอดคล้องกับโครงสร้างองค์กร มีจุดมุ่งหมายร่วมมีการประสานงานยึดมั่นในอุดมการณ์ร่วมอันเดียวกัน และปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

2.2. ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (Governmental Supply Procurement and Management Efficiency) หมายถึง ประสิทธิภาพของความรู้ ความสามารถของหน่วยงานภาครัฐ ที่ใช้ในการดำเนินงานด้านการบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานภาครัฐประหยัดเวลาใช้กำลังและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด และเกิดการสูญเปล่าน้อยที่สุด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานพัสดุภาครัฐโดยมีการจัดซื้อจัดจ้างให้บรรลุผลสำเร็จ ได้ผลิตภัณฑ์และบริการที่ครบถ้วน มีองค์ประกอบอยู่ 6 ด้าน ประกอบด้วย (กระทรวงการคลัง, 2560: 17)

2.2.1 ด้านความคุ้มค่า (Worthiness) หมายถึง การดำเนินงานด้านจัดหาพัสดุที่ดี มีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองตรงตามวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสม ใช้งานได้นานคุ้มค่า มีระบบการดูแลพัสดุที่ดี และมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน

2.2.2 ด้านความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การดำเนินการจัดหาพัสดุและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน

- สมมตฐฐานการว้จ้ย H1 : กลยรทการจ้ดการองค้กร ด้านกลยรทและยรทศาสตร มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H2 : กลยรทการจ้ดการองค้กร ด้านค้รจ้งองค้กร มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H3 : กลยรทการจ้ดการองค้กร ด้านระบบปฐบ้ต้งาน มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H4 : กลยรทการจ้ดการองค้กร ด้านรบบการบรหการ มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H5 : กลยรทการจ้ดการองค้กร ด้านบค้ลการ มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H6 : กลยรทการจ้ดการองค้กร ด้านท้กษะ ความสามารถ มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H7 : กลยรทการจ้ดการองค้กร ด้านค้านยรวม มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H8 : ประสักรัภาพการจ้ดจ้จ้งและการบรหการพ้สตุภาครฐ ด้านควมค้มค้า มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H9 : ประสักรัภาพการจ้ดจ้จ้งและการบรหการพ้สตุภาครฐ ด้านควมป้รงส้ มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H10 : ประสักรัภาพการจ้ดจ้จ้งและการบรหการพ้สตุภาครฐ ด้านการมีประสักรัภาพและประสักรัผล มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H11 : ประสักรัภาพการจ้ดจ้จ้งและการบรหการพ้สตุภาครฐ ด้านการตรจ้งสอบได้ มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H12 : ประสักรัภาพการจ้ดจ้จ้งและการบรหการพ้สตุภาครฐ ด้านควมถูคต้อง มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)
- สมมตฐฐานการว้จ้ย H13 : ประสักรัภาพการจ้ดจ้จ้งและการบรหการพ้สตุภาครฐ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีควมส้พน้และผลกรทบเช้งบวกกับประสักรัภาพการปฐบ้ต้งานโดยรวม (PTEF)

3. ว้ธีการด้านการว้จ้ย

3.1 กระบวนาการและว้ธีการค้ดเล้จกกลุ่มด้วอย้าง

ประชากรกลุ่มด้วอย้าง (Sample Population) ที่ใช้ในการว้จ้ย ได้แก่ ผู้บรหการด้านพ้สตุในสถาบันอุมศ้ศึกษาในประเทศไทยจ้านวน 156 คน (ส้าน้างานคณะกรรมาการอุมศ้ศึกษา, 2561 : เว้บไซ้ต) ซึ่งจ้านกประชากรกลุ่มด้วอย้างเป็นมหาวิทยาลัยในก้กับข้ ของรฐั มหาวิทยาลัยของรฐัและมหาวิทยาลัยเอกชน ผู้ว้จ้ยได้ด้านการส่งแบบสอบถามทางป้รชณยี้ให้ก้กับผู้บรหการด้านพ้สตุในสถาบันอุมศ้ศึกษา จ้านวน 156 คน

ซึ่งได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา จ้านวน 125 ชุด และเป็นแบบสอบถามที่ถูคต้องครบด้วนท้งล้้นค้ดเป็นอ้ตราการตอบกลับร้อยละ 80.13 ซึ่งสออดค้ล้จ้งกับ Aaker, Kumar, และ Day (2005) ได้้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถาม

ทางไปรษณีย์ต้องมีอัตราตอบกลับมาอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีความเหมาะสมและเพียงพอที่ใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

3.2 การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

กลยุทธ์การจัการองคกร เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ ข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงการวางแผนกลยุทธ์องคกรและการวางแผนกิจกรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก-ภายในองคกร เพื่อสนับสนุนให้องคกรมีขีดความสามารถเหนือคู่แข่ง และกลยุทธ์ต้องมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติตามกลยุทธ์ได้จริง 2) ด้านโครงสร้างองคกร จำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงลักษณะโครงสร้างองคกร การรวมอำนาจหน้าที่และการกระจายหน้าที่ของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานและการแบ่งความรับผิดชอบภายในองคกร ให้มีความคล่องตัวในการรองรับลูกค้าและเผชิญกับการแข่งขัน 3) ด้านระบบการปฏิบัติงาน จำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงการจัระบบการทำงาน กระบวนการและลำดับขั้นในการทำงานขององคกรให้เป็นระบบที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันในทุก ๆ ด้าน โดยระบบต้องมีความทันสมัยสามารถตอบสนองความต้องการใหม่ ๆ ในระดับเท่าเทียมกับมาตรฐานสากล 4) ด้านรูปแบบการบริหาร จำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงรูปแบบการบริหารหรือสไตล์ในการบริหารจัดการของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำของผู้บริหารซึ่งจะมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของพนักงานภายในองคกร ผู้นำจะต้องเป็นต้นแบบให้กับพนักงาน รวมถึงผู้นำจะต้องมีการพัฒนาทักษะตนเองให้ก้าวหน้าทันสมัยทันการเปลี่ยนแปลง 5) ด้านบุคลากร จำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงการจัการจัการบุคคลให้เกิดความพร้อมในด้านคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยยุทธศาสตร์ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับองคกร และสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้ดี 6) ด้านทักษะ ความสามารถ จำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงทักษะการปฏิบัติงานของคนในองคกรมีความโดดเด่นความเชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพ เป็นทักษะที่จะทำให้คนสามารถปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่และลักษณะงานที่รับผิดชอบ และทักษะความถนัด หรือความสามารถพิเศษ เป็นความสามารถที่ทำให้พนักงานโดดเด่นส่งผลให้มีผลงานที่ดีและแตกต่าง องคกรมุ่งเน้นทั้งสองความสามารถควบคู่กัน ยังรวมไปถึงความรู้ที่ทันสมัยสามารถปรับตัวตามทัน และนำเอาความรู้ใหม่ ๆ มาใช้รองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และ 7) ด้านค่านิยมร่วม จำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงค่านิยมร่วมในองคกร วัฒนธรรมองคกร ที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในองคกร ค่านิยมร่วมต้องสอดคล้องกับโครงสร้างองคกรมีจุดมุ่งหมายร่วมมีการประสานงานยึดมั่นในอุดมการณ์ร่วมอันเดียวกัน และปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

ประสทิภาพการจัจัดจ้งและการบริหารพัสดุภาครัฐ เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความคุ้มค่า ข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ครอบคลุมถึงการดำเนินงานด้านจัดหาพัสดุที่มีคุณภาพดี มีคุณลักษณะที่ตอบสนองตรงตามวัตถุประสงค์ในการใช้งาน มีราคาที่เหมาะสม ใช้งานได้นานคุ้มค่า มีระบบการดูแลพัสดุที่ดี และมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน 2) ด้านความโปร่งใส จำนวน 4 ข้อ ครอบคลุมถึงการดำเนินการที่ต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสม มีหลักฐานการดำเนินงานอย่างชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลในทุกขั้นตอน มีการปฏิบัติงานได้ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) ด้านการมีประสทิภาพและประสทิผล จำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงการดำเนินงานที่ต้องมีการวางแผนการจัจัดจ้งและการบริหารพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัจัดจ้งและการบริหารพัสดุ 4) ด้านการตรวจสอบได้ จำนวน 3 ข้อ ครอบคลุมถึงการดำเนินงานที่มีการเก็บข้อมูลการจัจัดจ้งและการบริหารพัสดุได้อย่างมีระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ 5) ด้านความถูกต้อง จำนวน 4 ข้อ ครอบคลุมถึงการดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎ ระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และ 6) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 4 ข้อ ครอบคลุมถึงประสทิภาพของระบบสารสนเทศที่มี

การประมวผลผลที่รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ อุปกรณ์มีความทันสมัยและโปรแกรม ที่สอดคล้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นตัวแปรตาม ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ ครอบคลุมถึงผลการปฏิบัติงานขององค์กรที่เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ และมีความถูกต้องสมบูรณ์ตรงตามความต้องการขององค์กร 2) ด้านการจัดหาและใช้ปัจจัยทรัพยากร จำนวน 5 ข้อ ครอบคลุมถึงความสามารถขององค์กรในการใช้ทรัพยากรการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า สำหรับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติที่ได้กำหนด และได้ผลงานตรงตามหรือมากกว่าเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ 3) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ ครอบคลุมถึงความสามารถขององค์กรในการนำวิธีการหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เหมาะสมมาช่วยในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร โดยใช้เวลาน้อยที่สุดและคุ้มค่าที่สุด และ 4) ด้านความพอใจของทุกฝ่าย จำนวน 5 ข้อ ครอบคลุมถึงผลสำเร็จขององค์กรในการปฏิบัติงานที่บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กร โดยได้ปริมาณและคุณภาพตรงตามความต้องการที่วางไว้ นำมาซึ่งความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น บุคลากรภายในองค์กรและประชาชนผู้มาใช้บริการ

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยมีการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง (Validity Test) ของเนื้อหา (Content Validity) โดยผ่านการพิจารณาเนื้อหาข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) อยู่ในระดับ +1 เมื่อข้อคำถามผ่านเงื่อนไขของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้ว จึงได้นำมาใช้เก็บข้อมูล และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item Total Correlation ซึ่งกลยุทธ์การจัดการองค์กร ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.638 – 0.815 ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.599 – 0.787 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.699 – 0.776 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally และ Bernstein (1994) ได้นำเสนอว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.4 หมายความว่า เครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งกลยุทธ์การจัดการองค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.800 – 0.866 ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.733 – 0.846 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.819 – 0.855 ซึ่งสอดคล้องกับ Hair และคณะ (2006) ได้นำเสนอว่า เกณฑ์การพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ในเกณฑ์เป็นค่าที่ยอมรับได้ควรมากกว่า 0.7 หมายความว่า เครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของกลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการที่ 1 Performance Efficiency} = \beta_0 + \beta_1 \text{STT} + \beta_2 \text{STU} + \beta_3 \text{SYS} + \beta_4 \text{STY} + \beta_5 \text{STA} + \beta_6 \text{SKI} + \beta_7 \text{SVI} + \mathcal{E}_1$$

$$\text{สมการที่ 2 Performance Efficiency} = \beta_0 + \beta_8 \text{MGW} + \beta_9 \text{MGT} + \beta_{10} \text{MGE} + \beta_{11} \text{MGA} + \beta_{12} \text{MEX} + \beta_{13} \text{MIF} + \mathcal{E}_2$$

เมื่อ สมการที่ 1 แทน กลยุทธ์การจัดการองค์กร (Organizational Management Strategy)

$\beta_1 \text{STT}$ แทน ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์

$\beta_2 \text{STU}$ แทน ด้านโครงสร้างองค์กร

β_3 SYS แทน ด้านระบบปฏิบัติการ

β_4 STY แทน ด้านรูปแบบการบริหาร

β_5 STA แทน ด้านบุคลากร

β_6 SKI แทน ด้านทักษะ ความสามารถ

β_7 SVI แทน ด้านค่านิยมร่วม

สมการที่ 2 แทน ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (Governmental Supply Procurement and Management Efficiency)

β_8 MGW แทน ด้านความคุ้มค่า

β_9 MGT แทน ด้านความโปร่งใส

β_{10} MGE แทน ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

β_{11} MGA แทน ด้านการตรวจสอบได้

β_{12} MEX แทน ด้านความถูกต้อง

β_{13} MIF แทน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการองค์กรโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารด้านพัสดุ ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

กลยุทธ์การจัดการองค์กร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์	4.22	0.58	มาก
2. ด้านโครงสร้างองค์กร	4.30	0.62	มาก
3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน	4.24	0.54	มาก
4. ด้านรูปแบบการบริหาร	4.22	0.60	มาก
5. ด้านบุคลากร	4.16	0.60	มาก
6. ด้านทักษะ ความสามารถ	4.18	0.63	มาก
7. ด้านค่านิยมร่วม	4.23	0.59	มาก
โดยรวม	4.22	0.54	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการองค์กรโดยรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่และมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน เช่น ด้านนโยบายกลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน การบริหารจัดการอำนาจหน้าที่ หรือ ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานอย่างชัดเจน รวมทั้งสำนักงานอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป ดังนั้นผู้บริหารองค์กรจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการกลยุทธ์องค์กร สามารถดำเนินงานและการพัฒนาองค์กรไปในทิศทางที่เหมาะสมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช สงวนวงษ์วาน (2560 : 5) กล่าวว่า ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ดังนั้นทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยขั้นเชิงในการบริหารองค์กรที่เหนือกว่าคู่แข่ง หรืออาศัยความว่องไวในการปรับตัวให้ทันต่อภาวะการแข่งขันที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และการจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้บริหารกำหนดทิศทางขององค์กร วิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร ที่จะช่วยกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับองค์กร เพื่อไปประยุกต์ปฏิบัติและควบคุมประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรได้

ตาราง 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความคุ้มค่า	4.44	0.48	มาก
2. ด้านความโปร่งใส	4.56	0.49	มากที่สุด
3. ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.44	0.51	มาก
4. ด้านการตรวจสอบได้	4.38	0.54	มาก
5. ด้านความถูกต้อง	4.52	0.48	มากที่สุด
6. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.41	0.52	มาก
โดยรวม	4.46	0.45	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมี ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐโดยรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็น หน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้บริหารองค์กรต้องยึดถือปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เพื่อใช้ใ นการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง (2560ช : 46) ได้กำหนดไว้ว่า แนวคิดการบริหารจัดการพัสดุภาครัฐนำมาใช้ในการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พสดุภาครัฐเป็นมาตรฐานกลางเดียวกันทั้งประเทศ หน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติเพื่อให้เกิด ความโปร่งใส เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ และก่อให้เกิด ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ สร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชนและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปต่อไป ดังนั้น การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พสดุของสถาบันอุดมศึกษา จึงถือว่าการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเป็นไปตามหลักการได้แก่ ความคุ้มค่า พสดุที่จัดซื้อหรือจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองของวัตถุประสงค์ในการใช้งาน มีแผนการบริหารพัสดุที่ เหมาะสมและชัดเจนมีการกำหนดราคาคุณภาพที่เหมาะสม ความโปร่งใส การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้อง กระทำโดยเปิดเผยเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน ระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลในทุกขั้นตอน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้เป็นไปอย่าง ต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม และมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ อย่างต่อเนื่อง และการตรวจสอบได้ โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ใ นการตรวจสอบ

ตาราง 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ	4.44	0.50	มาก
2. ด้านการจัดหาและใช้ปัจจัยทรัพยากร	4.31	0.48	มาก
3. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน	4.34	0.53	มาก
4. ด้านความพอใจของทุกฝ่าย	4.43	0.47	มาก
โดยรวม	4.34	0.47	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารด้านพัสดุในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรหลักที่ได้รับการยอมรับในผลการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการศึกษาของไทย เป็นองค์กรที่สร้างสรรคพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้อยู่ในระดับสูงมาโดยตลอด ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรซึ่งถือเป็นผู้นำพาองค์กรให้ก้าวไปในทิศทางสูงสุดและเพื่อรักษาระดับความเชื่อมั่นในองค์กร จึงต้องเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้และผลงานที่ได้ต้องมีคุณภาพและถูกต้อง มีวิธีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มผลงานและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานโดยที่ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่าและสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่ายได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมใจ ลักษณะ (2552 : 7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเกิดที่ตัวบุคคลตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ใช้กลวิธีหรือเทคนิคการทำงานสามารถสร้างผลงานได้เป็นอย่างดี มีผลงานที่ดี มีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจ ใช้ทุนค่าใช้จ่ายน้อย มีความสนใจจะเพิ่มพูนคุณภาพและปริมาณของผลงาน คิดค้น ดัดแปลงวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น มีความตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรโดยสิ้นเปลืองทรัพยากรและค่าใช้จ่ายน้อย มีลักษณะของการดำเนินงานไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี

ตาราง 4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของกลยุทธ์การจัดการองค์กรกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ตัวแปร	PTEF	STT	STU	SYS	STY	STA	SKI	SVI	VIFs
$\bar{X}$	4.34	4.22	4.30	4.22	4.24	4.16	4.18	4.23	
S.D	0.47	0.58	0.62	0.60	0.54	0.60	0.63	0.59	
PTEF	-	0.691*	0.624*	0.679*	0.720*	0.692*	0.714*	0.747*	
STT		-	0.733*	0.766*	0.733*	0.709*	0.730*	0.739*	2.871
STU			-	0.854*	0.827*	0.762*	0.710*	0.760*	4.941
SYS				-	0.818*	0.803*	0.808*	0.806*	5.597
STY					-	0.833*	0.801*	0.819*	5.017
STA						-	0.910*	0.859*	7.482
SKI							-	0.877*	8.043
SVI								-	8.153

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ กลยุทธ์การจัดการองค์กร มีค่าตั้งแต่ 2.871 – 8.153 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006 : 585)

ตาราง 5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ตัวแปร	PTEF	MGW	MGT	MGE	MGA	MEX	MIF	VIFs
$\bar{X}$	4.34	4.44	4.56	4.44	4.38	4.52	4.41	
S.D	0.47	0.48	0.49	0.51	0.54	0.48	0.52	
PTEF	-	0.673*	0.576*	0.706*	0.664*	0.661*	0.696*	
MGW		-	0.833*	0.843*	0.759*	0.783*	0.742*	5.180
MGT			-	0.784*	0.669*	0.798*	0.690*	4.062
MGE				-	0.785*	0.799*	0.742*	4.814
MGA					-	0.714*	0.747*	3.227
MEX						-	0.764*	4.036
MIF							-	3.126

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ซึ่งอาจเกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีค่าตั้งแต่ 3.126 - 5.180 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006 : 585)

ตาราง 6 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

กลยุทธ์การจัดการองค์กร (ORMS)	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.424	0.219	6.504	0.000*
ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ (STT)	0.200	0.078	2.583	0.011*
ด้านโครงสร้างองค์กร (STU)	0.098	0.095	1.033	0.304
ด้านระบบการปฏิบัติงาน (SYS)	0.245	0.110	2.232	0.028*
ด้านรูปแบบการบริหาร (STY)	1.035	0.104	0.337	0.736

ตาราง 6 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย (ต่อ)

กลยุทธ์การจัดการองค์กร (ORMS)	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ด้านบุคลากร (STA)	0.030	1.121	0.248	0.805
ด้านทักษะ ความสามารถ (SKI)	0.068	0.120	0.569	0.571
ด้านค่านิยมร่วม (SVI)	0.272	0.106	2.568	0.011*
F = 27.669 p = 0.000 Adj R ² = 0.601				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 6 พบว่า กลยุทธ์การจัดการองค์กร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF) และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF) ได้แก่ กลยุทธ์การจัดการองค์กร ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ (STT) ด้านระบบการปฏิบัติงาน (SYS) และด้านค่านิยมร่วม (SVI) จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 3 และ 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

กลยุทธ์การจัดการองค์กร (ORMS)	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.412	0.216	6.535	0.000*
ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ (STT)	0.200	0.078	2.583	0.011*
ด้านระบบการปฏิบัติงาน (SYS)	0.203	0.090	2.267	0.025*
ด้านค่านิยมร่วม (SVI)	0.297	0.082	3.600	0.000*
F = 65.117 p = 0.000 Adj R ² = 0.608				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 7 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF) ได้ดังนี้

$$PTEF = 1.412 + 0.200STT + 0.203SYS + 0.297SVI$$

สรุปได้ว่า กลยุทธ์การจัดการองค์กร ด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจาก สถาบันอุดมศึกษาของไทย มีการวางแผนกลยุทธ์และการวางแผนกิจกรรมภายในองค์กรไว้อย่างชัดเจน และวัตถุประสงค์ของกลยุทธ์ สามารถสนับสนุนให้องค์กรมีขีดความสามารถเหนือคู่แข่ง ดังนั้นจึงส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กรและผลงานที่ได้มีคุณภาพและความถูกต้อง มีวิธีการทำงานหรือนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มผลงานและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

เป็นไปตตามมาตรฐานด้ำนธรรมาภบิลาขของการบรหิการอุมค้กษา (ส้ำนงันคณะกรรมาการอุมค้กษา, 2561 : เวบไซ้ต) กล่าวค้ สถาบ้นอุมค้กษาของประเศไทย มีการบรหิการจ้ดการการอุมค้กษา โดยค้ำน้งถ้ถึงความหลากหลายและ ความเป็นอิสระทางวิชาการ ได้แก้ มีการบรหิการจ้ดการบุคคลากรท้มีประสัทธิภพและประสัทธิผล มีความย้ดหยุ่น มีการบรหิการจ้ดการทรพพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศและการส้ือสสารท้มีประสัทธิภพและประสัทธิผล มีความคล้องตัว ปร้รงใส และตรวจสอบได้ มีการจ้ดการศ้กษาผ่านระบบและวรีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและค้มค้ค่า และมีการพัฒนาระบบ การประกันคณภพเพือ่นำไปสู้มาตรฐานอย่างต้อเนื่อง

กลยุทธการจ้ดการองค้กร ด้ำนระบบการปฏิบัติงัน มีความส้ัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกับประสัทธิภพ การปฏิบัติงันโดยรวม เนื่องจากระบบและรูปแบบการปฏิบัติงันเป็นตัววรีเคราะห์ถ้ระบบการบรหิการหรือระบบ การปฏิบัติงันขององค้กร เช่น ระบบสารสนเทศ การวางแผน การควบคุม งบประมาณ บัญช้ จ้ดซ้ือ ค้ดเลือก เป็นต้น หากองค้กรมีระบบงันท้ดีท้จะท้ให้ผู้ปฏิบัติงันสามารถท้างันได้อย่างซ้ดจ้เจนและถูกต้อเป็นไปตตามระบบท้ถูกวางเอาไว้ และท้ส้าค้ญระบบขององค้กรต้อมีความสอคค้ล้องกับกลยุทธองค้กรและค้องสร้างองค้กร จ้จะส่งผลกับประสัทธิภพ การปฏิบัติงันของบุคคลากรในองค้กรให้บรลผลได้ตรงตตามเป้าหมายขององค้กรและท้นระยะเวลาท้กำหนด ผลงานท้ได้มี คณภพและความถูกต้อ มีวรีการท้างันหรือนำเทคโนโลยีท้เหมาะสมเข้ามช่วยเพิ่มผลงานใช้ทรพพยากรต่าง ๆ ท้มีอยู่ได้ อย่างค้มค้ค่าสามารถสร้างความพ้งพอใจให้แก่ทุกฝ่ายได้ สอคค้ล้องกับแนวค้ดของ อ้านาจ ว้ดจ้นค้ดา (2553 : เวบไซ้ต) กล่าวว้ ระบบการปฏิบัติงันต้อเป็นไปตตามกลยุทธองค้กร เพือ่นำบรลเป้าประสัศค้ตามท้กำหนดไว้ นอกจากการจ้ด ค้องสร้างท้เหมาะสมและมีกลยุทธท้ดีแล้ว การจ้ดระบบการท้างัน อาทิ ระบบการวางแผน งบประมาณ บัญช้การจ้น การจ้ดซ้ือพัสค้ การบรหิการจ้ดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ การควบคุม การปฏิบัติงัน การสรรหาและค้ดเลือกพนักงาน และอื่่น ๆ ต้อมีประสัทธิภพอื่กด้วย ดงันั้นหากองค้กรใดสามารถจ้ดระบบการท้างันจ้ดกระบวนกรหรือลำดับข้ัน ในการท้างันให้สอคค้ล้องไปในท้ิศทางเดยวกันในทุก ๆ ด้ำน และระบบนั้นต้อมีความท้นสมย้สามารถตบสนอง ความต้อการใหม่ ๆ ในระดับเท่าเทียมกับมาตรฐานสากล การบรหิการงานขององค้กรจะสามารถบรลเป้าหมายได้อย่างมี ประสัทธิภพอย่างต้อเนื่องและย้งย้

กลยุทธการจ้ดการองค้กร ด้ำนค้ำนยมร่วม มีความส้ัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกับประสัทธิภพ การปฏิบัติงัน โดยรวม เนื่องจา ค้ำนยมร่วม เป็นหัวใจหลักท้สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดยวกันของบุคคลากรภายในองค้กร เป็นการย้ดมั่นใน อุดมการณ้ร่วมกันและบุคคลากรจะปฏิบัติไปในท้ิศทางเดยวกัน ค้ำนยมและบรลท้ฐานท้ย้ดถ้ือร่วมกัน จะกลายเป็นรากฐาน ของระบบการบรหิการและวรีการปฏิบัติงันคนในองค้กร องค้กรท้มีวัฒนธรรมท้เข้มแข็ง ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติงันท้เป็นไป ตตามเป้าหมายขององค้กรท้วางไว้และมีความถูกต้อสมบูรณ้ ตรงตตามความต้อการบรลเป้าหมายความสำเร็จขององค้กร และย้ส่งผลไปยังกระบวนกรปฏิบัติงันให้บรลผลตตามเป้าหมายขององค้กร สอคค้ล้องกับแนวค้ดของ วรีช้ สงวนวงศ้ วาน (2560 : 20) กล่าวว้ ส้สำหรับหน่วยราชการถ้ือเป็นองค้กรท้มีซ้ดสมรณนะสูง เป็นองค้กรท้มีการตั้งเป้าหมายท้ท้าทาย และแสวงหาแนวทางในการบรลเป้าหมาย เป็นองค้กรท้มุ่งเน้นท้ยุทธศาสตร์ และการท้ให้ท้ว้ท้องค้กรค้ำนยงันไปใน ท้ิศทางเดยวกันเป็นองค้กรท้มีการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู้ล้ิ่งท้สามารถเข้าใจและปฏิบัติได้จ้ริง เป็นองค้กรท้มีค้ำนยมร่วมกัน ท้ว้ท้องค้กรและเป็นองค้กรท้มีความย้ดหยุ่น

ตาราง 8 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (MGPS)	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์	ความคลาดเคลื่อน		
	การถดถอย	มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.046	0.281	3.718	0.000*
ด้านความคุ้มค่า (MGW)	0.159	0.131	1.215	0.227
ด้านความโปร่งใส (MGT)	0.166	0.155	1.444	0.151
ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (MGE)	0.266	0.119	2.240	0.027*
ด้านการตรวจสอบได้ (MGA)	0.097	0.093	1.049	0.296
ด้านความถูกต้อง (MEX)	0.132	0.116	1.139	0.257
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIF)	0.259	0.094	2.752	0.007*
F = 27.488 p = 0.000 Adj R ² = 0.562				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 8 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF) และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF) ได้แก่ ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (MGE) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIF) จึงยอมรับสมมติฐานที่ 10 และ 13

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (MGPS)	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์	ความคลาดเคลื่อน		
	การถดถอย	มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.046	0.284	3.719	0.000*
ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (MGE)	0.266	0.123	2.244	0.000*
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIF)	0.259	0.098	2.753	0.000*
F = 27.488 p = 0.000 Adj R ² = 0.562				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 9 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม (PTEF) ได้ดังนี้

$$PTEF = 1.046 + 0.266MGE + 0.259MIF$$

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด้านการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจาก การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นผลมาจากหน่วยงานภาครัฐมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร

พัสดุไว้ล่วงหน้า มีความต่อเนื่องและมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม อีกทั้งหน่วยงานมีกระบวนการปฏิบัติงานที่ดี มีการนำวิธีการหรือขั้นตอนนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมมาช่วยในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร รวมทั้งความสามารถในการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีริศา แสงคำ (2561 : บทคัดย่อ) พบว่า การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐแนวใหม่ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานทุกแห่ง มีบทบาทและความสำคัญในการช่วยสร้างคุณภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานทางด้านพัสดุในเชิงบวก ทั้งนี้เพราะงานบริหารพัสดุเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรถือเป็นหัวใจสำคัญของการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงาน และองค์กรใดที่มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทางด้านพัสดุมีการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ย่อมจะส่งผลที่ดีต่อตัวองค์กรและตัวของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

ประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจาก ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ ต้องดำเนินการจัดหาพัสดุโดยผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง จึงต้องอาศัยประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ดี มีคุณภาพในการประมวลผลที่รวดเร็ว มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด จึงจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ดังนั้น บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถและความเข้าใจที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กรและทันระยะเวลาที่กำหนด ผลงานที่ได้มีคุณภาพและความถูกต้องมีวิธีการทำงาน หรือนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มผลงานและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่าย ผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้และมีความถูกต้องสมบูรณ์ตรงตามความต้องการ และยังรวมไปถึงกระบวนการปฏิบัติงาน คือการที่องค์กรสามารถนำวิธีการ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมมาช่วยในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปการบริหารราชการ (2562 : เว็บไซต์) กล่าวว่า การบริหารพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและรัดกุม สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ดังนั้น ภาครัฐจึงได้กำหนดแนวทางการบริหารพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐสมัยใหม่ให้ครบวงจรขึ้นมา โดยมีการพัฒนาให้เป็นระบบมาตรฐานสากล เป็นระบบการบริหารงานที่ทันสมัย ยืดหยุ่น ลดความยุ่งยากซับซ้อน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ โดยคาดว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะส่งผลให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณภาครัฐมีการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นหากหน่วยงานภาครัฐใดสามารถบริหารพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้ส่วนราชการนั้นประหยัดเวลาในการดำเนินงานประหยัดและใช้เงินงบประมาณแผ่นดินที่มาจากภาษีประชาชนได้อย่างคุ้มค่า การบริหารพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐจึงถือเป็นหัวใจสำคัญในการผลักดันให้มีการใช้ทรัพยากรของแผ่นดินทั้งในรูปตัวเงินและวัสดุ ใช้ทรัพยากรและอุปกรณ์ให้คุ้มค่าโดยคำนึงถึงพัสดุที่มีราคาต่ำที่สุด คำนึงถึงคุณภาพและประโยชน์ในระยะยาว

5. สรุปผลการวิจัย

กลยุทธ์การจัดการองค์กรและประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารด้านพัสดุสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์และยุทธศาสตร์องค์กร ระบบการปฏิบัติงานและค่านิยมร่วมองค์กร ให้มีความเหมาะสมชัดเจน และมุ่งเน้นที่จะกำหนดโครงสร้างองค์กร รูปแบบการบริหารและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดการคล่องตัวในการบริหารองค์กร และสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- ปวีริศา แสงคำ. (2561). ผลกระทบของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐแนวใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรทางด้านพัสดุในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(3), 116-128
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2560). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ท็อป.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูประบบราชการ. (2562). *กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูประบบราชการ*. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562, จาก <http://www.parliament.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2561). *ประวัติและความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา*. ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2562, จาก <http://www.mua.go.th/index2.html>.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2562). *รายงานประจำปี 2560, สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา*. ค้นเมื่อ 8 เมษายน 2562, จาก <http://www.mua.go.th/index2.html>.
- สมใจ ลักษณะ. (2552). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- อำนาจ วัดจินดา. (2553). *การประเมินองค์กรด้วย McKinsey 7s*. ค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2562, จาก http://www.hrcenter.co.th/index.php?module=columns_detail&ColumnID=647.
- Aaker, D. V., Kumar, V., & Day, G. S. (2005). *Marketing research*. New York : John Wiley & Sons.
- Black, K. (2006). *Business statistics: for contemporary decision making* (4th ed.). New York : John Wiley & Sons.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babine B. J., & Anderson, R. E. (2006). *Multivariate data analysis*. (6th ed.). New Jersey : Prentice Hall.
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory*. (3rd ed.). New York : McGraw-Hill.